

А. А. Негруца, М. В. Лемищук

Красні Окни

КРАСНІ ОКНИ (до 1919 – Окни) – селище міського типу Одеської області, райцентр. Красноокнян. селищ. раді підпорядк. села Волярка, Нова Волярка та Флора. Знаходиться на р. Ягорлик (притока [Дністра](#)), за 175 км від обл. центру та за 20 км від залізнич. ст. Чубівка. Пл. 6,96 км². Насел. 5672 особи (2001, складає 97,3 % до 1989), переважно українці, проживають також росіяни (11 %) та молдавани (10 %). Виникло в остан. чв. 18 ст. під назвою Окни (у перекл. з молд. – джерело, струмок). Першими поселенцями були вихідці з тер. сучас. Молдови. Згодом тут оселилася значна кількість українців, росіян і поляків, які втекли від кріпац. неволі. 1793 у селі налічувалося 238 жит. У 19 ст. Окни Ягорликом ділилися на 2 частини: одна входила до Поділ., ін. – до Херсон. губ. У 2-й пол. 19 ст. оселилися євреї. Під час воєн. дій 1918–20 влада неодноразово змінювалася. Красноокнянці чинили опір проведенню насильниць. колективізації, за що згодом потерпали від голодомору 1932–33, зазнали сталін. репресій. Від 7 серпня 1941 до 9 квітня 1944 – під румун.-фашист. окупацією. У К. О. нацисти розстріляли бл. 2 тис. осіб. 1923–64 та від 1967 – райцентр. 1964–67 – у складі Котов. р-ну. Від 1959 – смт. 1959 мешкало 3,7 тис., 1970 – 4,6 тис., 1979 – 5,3 тис., 1999 – 6,1 тис. осіб. Нині працюють підприємства з видобування каменю «Горячівка» та «Довжанка», ковбас. і безалкогол. напоїв цехи, підприємство з пошиття одягу. У К. О. – відділ. Фрунзів. профес. ліцею, навч.-вихов. комплекс, дитсадок, ДЮСШ; Будинок культури, рай. б-ки для дорослих і дітей, дит. муз. школа; рай. лікарня; відділ. 3-х банків. Виходить г. [«Красноокнянський вісник»](#). Реліг. громади: УПЦ МП, християн віри євангельської, адвентистів сьомого дня. Встановлено меморіал воїнам, які загинули під час 2-ї світової війни, пам'ятні знаки жертвам голодомору та воїнам-афганцям. Серед видат. уродженців – математик, академік РАН [І. Гельфанд](#), фізіолог, академік РАН [В. Гурфінкель](#), агроном [М. Когут](#); графік, живописець, засл. художник України М. Сліпченко; музикознавець, засл. діяч мистецтв Молд. РСР *З. Столяр*.

Фотоілюстрації

Бібліографічний опис:

Красні Окни / А. А. Негруца, М. В. Лемищук // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2014. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-2864>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).